

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **M.A.M.**, narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Afghánistán,
naposledy v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Balková,
zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 25. 9. 2018, č. j. OAM-
213/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátu Mgr. Jindřichu Lechovskému, se přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb.,

o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 22. 11. 2018.

2. **V podané žalobě** žalobce předně namítal, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatečné vypořádání realizovatelnosti účelu zajištění.
3. Žalovaný rozhodl o zajištění žalobce podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu s konstatováním, že totožnost žalobce není žalovanému spolehlivě známa, přičemž pochybnostem nasvědčují i různá data narození, jež žalobce měl uvádět.
4. Žalovaný pak již ovšem fakticky nijak nespecifikoval, jakým způsobem má být účelu zajištění, tedy ověření žalobcovy totožnosti dosaženo. Jedinou částí odůvodnění rozhodnutí, která se týká eventuálního zjišťování totožnosti žalobce je část odůvodnění rozhodnutí, která se věnuje době zajištění. Na straně 6 tak žalovaný uvedl: *„Vzhledem k tomu, že sám správní orgán nemá prostředky ke zjištění a ověření totožnosti jmenovaného a sám cizinec nejeví snahu k prokázání své totožnosti přispět, je v jeho případě nezbytné vyčkat na provedení dalších identifikačních účelů Policií ČR a na jejich výsledky. Správní orgán předpokládá, že pro realizaci těchto kroků by měla být dostatečná lhůta 60 dní.“*
5. Žalobce poukázal na to, že je notorietou, že v případě zajištění je třeba v každém případě zkoumat účelnost takového zajištění. Např. v případě zjišťování realizovatelnosti účelu zajištění rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS konstatoval, že správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. Tím spíše pak má žalovaný povinnost zabývat se realizovatelností účelu zajištění spočívajícího (jak je tomu v případě žalobce) ve zjišťování jeho skutečnosti.
6. Takové vypořádání - tedy argumentace týkající se toho, jakým způsobem správní orgán hodlá totožnost žalobce zjišťovat a ověřovat - ovšem v rozhodnutí prakticky absentuje. Co se týče výše citované části odůvodnění, jedná se pak o argumentaci zjevně nepřiléhavou a zavádějící. Žalovaný jasně uvedl, že lustrací v příslušných evidencích se totožnost žalobce ověřit nepodařilo, jediným způsobem, který je tedy policejní orgán schopen pokračovat v ověřování totožnosti žalobce, by bylo eventuální provedení konzulárního pohovoru s příslušnými orgány Afghánistánu.
7. S ohledem na to, že základní povinností žalovaného je v průběhu azylového řízení zachovávat naprostou mlčenlivost (obzvláště ve vztahu k orgánům země původu žalobce, tedy i ve vztahu k afghánské ambasádě) není v nejmenším jasné, jak vlastně žalovaný hodlá při ověřování totožnosti žalobce postupovat, neboť jakékoliv standardní ověření totožnosti využívané policejními orgány při procesu vyhošťování v žádném případě nepřipadá v úvahu.
8. Žalovaný tedy nijak nezdůvodnil z jakého důvodu, se domnívá, zda vůbec připadá v úvahu dosažení účelu zajištění (tj. ověření žalobcovy totožnosti) a především nepopsal, jaké kroky za tímto účelem hodlá provést, či jaké kroky vůbec mohou být provedeny. Takové rozhodnutí proto nemůže obstát pro zjevnou nezákonnost.

9. Žalobce z výše uvedených důvodů žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a z důvodu urychlení řízení, nežádá žalobce o nařízení ústního jednání. Současně žádá právní zástupce přiznání odměny za ustanovení zástupcem žalobce.
10. **Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvedl,** že nesouhlasí s podanou žalobou, v žalobě vznesenou námitku považuje za nedůvodnou, neboť má za to, že se v žalobě namítané nepřezkoumatelnosti účelu zajištění nedopustil. Žalovaný správní orgán uvádí, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Rovněž tak má za to, že jím vydané rozhodnutí je plně přezkoumatelné a zákonné a že nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí rozhodně nezpůsobuje to, že přesně nepopsal metody, které orgány policie použijí při zjišťování jeho totožnosti, čehož se žalobce ve své žalobě domáhá a snaží se vzbudit dojem, že tato námitka je určující pro správnou aplikaci daného ustanovení tj. § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Pro účely rozhodnutí o zajištění dle azylového zákona je plně dostatečná informace uvedená na straně 5 rozhodnutí o zajištění, že je třeba vyčkat výsledků identifikačních úkonů provedených Policií ČR, bez toho, že by bylo třeba v rozhodnutí přesně specifikovat či popisovat metody zjišťování totožnosti. Obavy žalobce, resp. jeho právního zástupce, že by Policie ČR jako státní orgán ČR nedodržovala § 19 odst. 2 zákona o azylu a nevěděla, že žalobce je žadatel o MO a že je nutno z titulu jeho stávajícího statusu dodržovat mlčenlivost zejména ve vztahu k orgánům země původu, je pouhou ničím nepodloženou spekulací právního zástupce žalobce.
11. Žalovaný správní orgán se v odůvodnění vydaného správního rozhodnutí o zajištění cizince jasně, podrobně a zákonným způsobem vypořádal s chováním žalobce, které ostatně popsal v rozhodnutí zejména na straně 1 - 2, když konstatoval, že na něho plně dopadá ve výroku rozhodnutí specifikovaný zákonný důvod zajištění. Na podkladě zjištěných skutečností konstatoval, že jmenovaný byl zajištěn, neboť svým jednáním porušuje právní předpisy ČR a EU, když svévolně a opakovaně vstupoval a pobýval na území ČR, ale i dalších států EU, bez cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu a do budoucna existuje nebezpečí, že se i nadále bude svým povinností vyhýbat, nevycestuje a bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce při kontaktu s orgány policie i se správním orgánem uvedl několik různých dat narození, sdělil, že cestovní doklad ponechal ve vlasti, je tedy zřejmé, že nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost a navíc je zřejmé, že ČR není jeho cílovým státem, ale hodlá pokračovat do dalších států EU (dle jeho tvrzení míří do Německa za příbuznými), existuje tedy obava, že by se mohl vyhýbat dalšímu kontaktu se správním orgánem a rozhodně mu v případě propuštění ze zajištění chybí motivace spolupracovat se správním orgánem. Zajištění žalobce je dle žalovaného nezbytné.
12. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
13. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežádají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).

14. Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
15. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
16. Podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti.*“.
17. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu.
18. Námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že se žalovaný nepřezkoumatelně a nedostatečně vypořádal s realizovatelností zajištění.
19. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. a) a žalobce zajistil proto, že účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti pro další postup řízení.
20. Ze samotné dikce ust. § 46a odst. 1 písm. a) vyplývá, že zákon předpokládá zajištění obecně za účelem zjištění nebo ověření totožnosti, tedy i v případech, kdy se žadatel prokazuje padělaným dokladem, případně totožnost osoby není jinak známa. V praxi se běžně stává, že osoba nedisponuje žádným dokladem totožnosti. Zajištění z tohoto důvodu je odůvodněno pouze po dobu, než se totožnost prokáže, případně do doby, než je prokazatelné, že totožnost osoby prokázat nepůjde.
21. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že dne 14. 9. 2018 byl hlídkou německé policie kontrolován automobil, v němž jmenovaný cestoval jako spolujezdec, přičemž jmenovaný z vozidla vystoupil a snažil se před policejní kontrolou skrýt. Po zadržení následně jmenovaný hlídce sdělil, že je afghánské státní příslušnosti, nemá žádné doklady, a bylo rovněž zjištěno, že jmenovaný není držitelem žádného povolení k pobytu na území Spolkové republiky Německo (dále jen Německo). Jmenovaný byl tedy dne 15. 9. 2018 v rámci readmisní dohody předán do ČR, přičemž při policejní kontrole na území ČR nepředložil žádný doklad totožnosti ani žádné vízum či povolení, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR. Bylo tak zjištěno, že jmenovaný vstoupil a pobýval na území ČR i dalších států Evropské unie (dále jen EU) neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu a opakovaně tak porušoval právní předpisy. Z tohoto důvodu s ním bylo zahájeno správní řízení o vyhoštění a byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.
22. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu si podal teprve tehdy (23. 9. 2018), když byl zadržen policií a zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění, ačkoliv měl na území ČR příležitost podat žádost již dříve, přesto zůstal primárním důvodem zajištění i nadále spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti pro další postup v řízení.

23. Totožnost žalobce tak dosud nebyla průkazně a bez pochybností zjištěna. Správná identifikace žadatele je nutná k rozhodnutí ve věci samé, aby bylo jednoznačně stanovené, k jaké osobě se výrok rozhodnutí o mezinárodní ochrany bude vztahovat. Aplikované ustanovení je v souladu s právem EU, vychází z čl. 8 odst. 3 písm. a) přijímací směrnice a lze ho považovat za nezbytné a přiměřené okolnostem případu.
24. Nejpodstatnější námitka žalobce spočívala v tvrzení, že žalovaný má povinnost zabývat se realizovatelností účelu zajištění spočívajícího ve zjišťování jeho totožnosti. Soud nejprve konstatuje, že dosavadní jednání žalobce nedává dostatečnou záruku dobrovolné spolupráce během azylového řízení. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že opakovaně neoprávněně překročil hranici minimálně dvou států EU, přičemž celou dobu se fakticky skrýval před orgány veřejné moci a nikterak se nepokusil zlegalizovat v některém ze států, kterými procházel, svůj pobyt a v průběhu policejních řízení uvedl několik různých dat narození.
25. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného bylo zjištěno, že žalobce neměl cestovní doklad ani jiný průkaz totožnosti. V řízení bylo prokázáno, že u žalobce při podání žádosti o mezinárodní ochranu nemohla být spolehlivě zjištěna jeho totožnost, neboť nedisponoval žádnými cestovními doklady či jinými doklady k prokázání totožnosti. Žalovaný se proto nedopustil porušení právních předpisů ČR, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v ZZC za splnění zákonem stanovených podmínek. Cílem uvedené právní úpravy je minimalizace zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Tímto je dána ministerstvu dispoziční pravomoc rozhodnout v konkrétních případech o povinnosti žadatele po celou dobu řízení až do vycestování setrvat v ZZC.
26. Lze shrnout, že mezi účastníky řízení tedy nebylo sporu o tom, že žalobce neprokázal svoji totožnost, přičemž přesné zjištění totožnosti žalobce bylo nezbytné pro rozhodnutí o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. To není možné bez poskytování nezbytné součinnosti. Nejvyšší správní soud k zajištění dle důvodu zakotveného v ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu mj. uvedl: „*Skutečnost, že nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, má za následek, že není zřejmé, s jakou konkrétní osobou se řízení vede. Není-li na jisto postaveno, kdo je osoba, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, z jakého státu tedy pochází a jakou má za sebou skutečnou osobní historii relevantní pro posouzení její žádosti, není vyloučeno, že ve skutečnosti o mezinárodní ochranu žádá osoba, která ji vůbec nepotřebuje a které ve skutečnosti nehrozí žádná nebezpečí, kvůli nimž by jí měla být taková ochrana poskytnuta. Praxe řízení ve věcech udělení mezinárodní ochrany naopak ukazuje, že skrývání skutečné identity a tvrzení identity jiné (cizí či zcela smyšlené) je častou metodou ekonomických migrantů, jak se bez skutečných důvodů pokusit získat výhody plynoucí z mezinárodní ochrany. Takovému zneužití tohoto institutu je Česká republika jako stát, který řízení o žádosti vede, oprávněna se bránit, použije-li k tomu humanitní a proporcionální prostředky pohybující se v mezích prostoru vymezeného státním ústavním právem a jeho mezinárodními závazky. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu takovým požadavkům odpovídá. Ve své podstatě jde o zajišťovací institut, který umožňuje pro případ, že by skutečná identita žadatele o udělení mezinárodní ochrany, která vyjde šetřením najevo, neodpovídala tomu, co o sobě žadatel tvrdí či je o něm jinak známo, správnímu orgánu adekvátně reagovat.*“ (z rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013-38). Ze skutkového stavu, který byl správním orgánem zjištěn,

kdy rozhodující je tvrzení samotného žalobce, že nemá žádný cestovní doklad, je zřejmé, že zajištění žalobce mělo jasný zákonný základ právě ve shora citovaném ustanovení zákona o azylu a sledovalo zákonem předvídaný účel: spolehlivé zjištění totožnosti žadatele o mezinárodní ochranu na území ČR.

27. K námitce jaký postup ke zjištění totožnosti následně zvolí žalovaný, soud uvádí, že na str. 4 napadeného rozhodnutí poukázal na to, že bude provádět nezbytné další identifikační úkony Policií ČR. Současně lze souhlasit s žalovaným, že správní orgán není povinen v rozhodnutí přesně specifikovat metody zjišťování totožnosti a tedy obavy z porušení mlčenlivosti nejsou na místě.
28. Žalobce poukazoval na rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, ve kterém se zmiňuje, že správní orgán má povinnost se zabývat řízení o zajištění cizince podle § 124, 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. Soud k tomu konstatuje, že se daný rozsudek zabývá zajištěním dle zákona o pobytu cizinců, nikoliv podle zákona o azylu a současně žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečně odůvodnil, proč je zajištění žalobce nutné pro průběh dalšího řízení.
29. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.
31. Usnesením ze dne 16. 10. 2018, č. j. 17 A 149/2018-16, byl žalobci pro toto řízení zástupcem ustanoven Mgr. Jindřich Lechovský. Ve smyslu § 35 odst. 9 s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování advokátem stát. Proto byla ustanovenému zástupci přiznána odměna za zastupování za 2 úkony právní služby (první porada včetně přípravy a převzetí zastupování; doplnění žaloby ze dne 30. 10. 2018) ve výši 3.100 Kč/úkon, celkem tedy 6.200 Kč, a náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon, celkem tedy 600 Kč, dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla zvýšena o částku 1.428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí **8.228,- Kč**. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí na bankovní účet číslo 9504399001/5500, vedený u Raiffeisenbank a.s., pod VS: 22418.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 29. listopadu 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně